

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI, CLUJ-NAPOCA
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE ISTORIE SI FILOSOFIE
1.3 Departamentul	DPT. FILOSOFIE
1.4 Domeniul de studii	FILOSOFIE
1.5 Ciclul de studii	LICENTA
1.6 Programul de studiu / Calificarea	FILOSOFIE/FILOSOFIE

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	ARGUMENTARE SI GINDIRE CRITICA						
2.2 Titularul activităților de curs	CONF. DR. VIRGIL DRAGHICI						
2.3 Titularul activităților de seminar	CONF. DR. VIRGIL DRAGHICI						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Op.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					13
Tutoriat					16
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		100 con.			
3.8 Total ore pe semestru		42 fiz.			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Se recomanda prezenta la cursuri
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Se recomanda prezenta la seminarii.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C3.1. Recunoașterea și definirea tehnicilor și strategiilor/tipologiilor raționamentului și argumentării filosofice. • C3.5. Realizarea unui studiu de caz legat de o problemă umană și formularea de soluții bazate pe alegeri multiple.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1. Abordarea în mod realist și prin argumentare teoretică și practică a unor situații-problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. • CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul este o analiză logico-matematică și filosofică a ideii de limita.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza structurilor auto-referențiale (paradoxuri) cu un aparat matematic riguros: teoria funcțiilor recursive. • Expunerea sensului logico-matematic al teoremelor de limitare. • Analiza sistemelor de logică modală a demonstrabilității (GL și GLS). • Analiza sensului în care teoremele de limitare fac parte integrantă din conceptualizarea adevărului. • Analiza ideii de limita, așa cum este ea văzută prin teoreme ale teoriei funcțiilor recursive.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Sensul logico-matematic al ideii de limita.	Prelegere	
2. Funcții și relații numerice.	Prelegere	
3. Conceptul recursivității generale, reprezentabilitatea formală a funcțiilor recursive în PA, exprimabilitatea formală a relațiilor recursive în PA.	Prelegere	
4. Construcții paradoxale auto-referențiale (Cantor, Russell, König, Burali-Forti, Curry).	Expunere cu caracter interactiv	
5. Diagonalizarea cantoriana și construcția enunțurilor nedecidabile în PA.	Prelegere	
6. Teoremele de limitare (Gödel, Tarski, Church)	Prelegere	
7. Teorii recursiv nedecidabile.	Prelegere	
8. Nedecidabilitate și neseparabilitate recursivă.	Prelegere	
9. Teoremele recursiei.	Prelegere	
10. Logici modale ale demonstrabilității: sistemele GL și GLS.	Prelegere	
11. Principiile reflecției și ideea de limita.	Expunere cu caracter	

	integrativ	
12. Teoremele de limitare si conceptualizarea adevarului.	Expunere cu caracter interactiv	
13. Argumentul semantic cu privire la adevarul enuntului G.	Expunere cu caracter interactiv	
14. Este deflationismul o teorie conservativa?	Dialog	

Bibliografie

1. Boolos, G., *The Logic of Provability*, Cambridge UP, 1993, Cap. 1-5, 7, 9, 15, 17, 18.
2. Boolos, G.; J.P. Burgess; R.C. Jeffrey, *Computability and Logic*, 4th ed., Cambridge UP, 2002, Cap. 16, 17.
3. Dummett, M., a) „The Philosophical Significance of Gödel’s Theorem”, în M. Dummett, *Truth and Other Enigmas*, London, Duckworth, 1978, 186-201.
b) „The Philosophical Basis of Intuitionistic Logic”, in *Truth...* 215-247.
4. Field, H., *Saving Truth from Paradox*, Oxford U.P., 2008, Part V. Paraconsistent Dialetheism.
5. Gödel, K., „Über formal unentscheidbare Sätze der *Principia Mathematica* und verwandter Systeme I”, *Monatshefte für Mathematik und Physik*, 38, 1931, 173-198; bilingv (germ/engl) în K. Gödel, *Collected Works*, vol. I (ed. S. Feferman, Oxford UP, 1986, 144-195).
6. Horwich, P., *Truth*, Basil Blackwell, 1990.
7. Kripke, S., a) *Wittgenstein on Rules and Private Language*, Basil Blackwell, 1982.
b) „Outline of a theory of truth”, *Journal of Philosophy*, 72, 1975, 690-716.
8. Lucas, J.R., “Minds, Machines and Gödel”, *Philosophy*, 36, 1963, 112-137.
9. Mendelson, E., *Introduction to Mathematical Logic*, D.van Nostrand Co., 1964, Cap. 3, 102-158.
10. Montague, R., „Syntactical Treatments of Modality, with Corollaries on Reflection Principles and Finite Axiomatizability” în vol. *Formal Philosophy*, Yale UP, 1974, 286-302.
11. Peacocke, Chr., „Proof and Truth”, in vol. J. Haldane and C. Wright (eds), *Reality, Representation and Projection*, Oxford UP, 1993, 165-190.
12. Penrose, R., a) *The Emperor’s New Mind*, Oxford UP, 1990, 31-148.
b) *Shadows of the Mind*, Oxford UP, 1994, Part I, 7-212.
(a) si b) au traduceri in lb. romana)
13. Putnam, H., „Minds and Machines”, in vol. *Philosophical Papers*, 2, Cambridge UP, 1975, 362-385.
14. Rautenberg, W, *A Concise Introduction to Mathem. Logic*, Springer, 2006, Cap. 6, 7.
15. Smith, P., *An Introduction to Gödel’s Theorems*, Cambridge UP, 2007.
16. Smullyan, R., a) *Gödel’s Incompleteness Theorems*, Oxford UP, 1992, Cap. I.
b) *Diagonalization and Self-Reference*, Claredon Press, Oxford, 1994, Partea I, Cap. 1-5.
17. Stegmüller, W., *Incompletitudine si Indecidabilitate*, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca, 2011.
18. Tarski, A. a) „Adevăr și demonstrabilitate” în vol. *Epistemologie – orientări contemporane* (în seria *Materialismul dialectic și științele contemporane ale naturii*, vol. 15), Ed. Politică, București, 1974, 293-316. Cota BCU: 800316.
b) „Der Wahrheitsbegriff in den formalisierten Sprachen”, *Studia Philosophia*, I, 1936, 261-405, în

engl. în vol. A. Tarski, *Logic, Semantics, Metamathematics*, Oxford UP, 1956.

c) „The Semantic Conception of Truth and the Foundations of Semantics”, *Philosophy and Phenomenological Research*, 4, 1944, 341-376.

19. Wright, C. „About ‘The Philosophical Significance of Gödel’s Theorem’”, în C. Wright, *Realism, Meaning and Truth*, Blackwell, sec. ed. 1995, Cap. 11.

20. Heidegger, M., a) *Logik. Die Frage nach der Wahrheit (Logică. Întrebarea privitoare la adevăr)*, V. Klostermann, Frankfurt/M, z. Aufl, 1995, in Gesamtausgabe, vol. 21.

b) *Sein und Zeit (Ființă și timp)*, Siebzehnte Aufl., Max Niemayer Verlag, Tübingen, 1993.

c) *Was ist Metaphysik? (Ce este metafizica?)*, Siebte Aufl., V. Klostermann, Frankfurt/M, 1955.

d) *Vom Wesen des Grundes (Despre esența temeiului)*, in Wegmarken, 1, Aufl., 1967.

e) *Vom Wesen der Wahrheit (Despre esența adevărului)*, H. Romback and Co., Freiburg i. Br., 1943.

f) *Der Satz vom Grund (Principiul rațiunii/temeiului)*, 5 Aufl., Neske, 1978.

g) *Identität und Differenz (Identitate și diferență)*, 9. Aufl., Neske, 1957.

(b,c,d,e,g au traduceri în lb. Română).

21. Hilbert, D., „Über das Unendliche”, *Mathematische Annalen*, 95, 1926, 161-190; in engl. in J.Van Heijenoort, *From Frege to Gödel*, Harvard UP, 1967, 367-392.

22. Wittgenstein, L., a) *Tractatus*

b) *Philosophical Investigations*, Basil Blackwell, 1953

c) *Remarks on the Foundations of Mathematics*, Selections in vol. P. Benacerraf, H. Putnam, *Philosophy of Mathematics*, Prentice-Hall, Inc. 1964, 421-480.

23. G. Priest, a) *In Contradiction*, Kluwer Academic Publishers, 1983, Cap. 3.

b) *Dincolo de limitele gândirii*, Paralela 45, 2007, pp.371-373.

24. Beal, J.C. (ed), a) *Liars and Heaps*, Clarendon Press, Oxford, 2003.

b) *Revenge of the Liar*, Oxford UP, 2007

25. Evans, G., “Can There Be Vague Objects?”, *Analysis*, 38, 1978, 208.

26. McGee, Vann, *Truth, Vagueness, and Paradox*, Hackett Publ. Co., 1991.

27. Morreau, M., “What Vague Objects are Really Like?”, *Journal of Philosophy*, 99, 2002, 333-361.

28. Sainsbury, R.M., *Paradoxes*, Cambridge UP, 3rd ed, 2009.

29. Unger, P., “There are no Ordinary Things”, *Synthese*, 41/1979, 117-154.

30. Williamson, T., *Vagueness*, Routledge, 2001.

8.2 Seminar

1. Semnificatia filosofica a teoremelor de limitare:
Argumentul Lucas/Penrose.

Metode de predare

Interpretare de texte

Observații

2. Semnificatia filosofica a teoremelor de limitare:

Interpretare de texte

„meaning is use”		
3. Transcendent/transcendental in tematizarea identitatii si a intemeierii (M. Heidegger). Limitele rostirii.	Prezentare de referate	
4. Hilbert si programul finitist al fundamentarii matematicii.	Interpretare de texte	
5. Wittgenstein si constructivismul matematic.	Dialog	
6. Paraconsistenta: o explorare a limitei (G. Priest).	Prezentare de referat	
7. Recursivitatea primitiva si critica teoriilor paraconsistente.	Prezentare de referat	
8. Constructii diagonale Rosser, Jeroslow si Shepherdson.	Expunere interactiva	
9. Non-recursivitate si incompletitudine.	Expunere interactiva	
10. Paradoxul soritilor.	Prezentare de referat	
11. Vaguitate higher-order.	Prezentare de referat	
12. Argumentul Evans.	Expunere interactiva	
13. Logica vaguitatii.	Prezentare de referat	
14. Ideea de limita si disputa contemporana realism-antirealism.	Discutii	

Bibliografie

La seminar referirile se vor face la toate titlurile mentionate in bibliografia aferenta cursului. Drept texte destinate lecturii seminariale si analizei logico-filosofice mentionez, din lista de mai sus, lucrarile mentionate la numerele: 3,4,5, 8, 13, 17, 18, 19, 20, 21,22,23, 24, 25, 26, 27, 29 si 30.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

• Cursul este de nivel *undergraduate* si este compatibil cu cursuri din mari universitati ale lumii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Capacitatea de operare cu conceptele teoriei recursivitatii in argumentarea logico-filosofica	Verificari pe parcurs. Verificare finala (examen)	70%
10.5 Seminar/laborator	Raspunsuri date in cursul semestrului	Punctajul obtinut	30%

10.6 Standard minim de performanță

• Curs/ Examen. Capacitatea de a aplica rezultatul unei teoreme la un argument filosofic.
Seminar. Punctajul obtinut in cursul semestrului.

--

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....